

Tóth Rózsa

1964-ben végzett a Szegedi Tanárképző Főiskolán Fischer Ernő tanítványaként. Azóta szegedi általános iskolákban tanít. Jelenleg a tarjantelepi általános iskola rajzszakos pedagógusa. Tagja a Bartók Béla Művelődési Központ kisgrafikai klubjának. Linóleum-metszeteivel több amatőr kiállításon vett részt, csomózott subatechnikával készített textilképeit két alkalommal mutatta be. A Csongrád megyei amatőr képzőművészek 1973. évi kiállításán díjat nyert linóleum-metszeteivel.

Ha ma, változó világunkban pedagóguseszményről esik szó, a jelzők sorából nem maradhat el az „alkotó” sem. Az alkotó pedagógusok minél nagyobb tábora a hatásos nevelőmunka egyik alapbázisa. Az „alkotó pedagógus” definíciója meghaladja ez írás kereteit, annyit azonban itt is el kell fogadnunk a teljesség igénye nélkül, hogy az alkotó pedagógus saját szakterületén önálló produkciót hoz létre. Rajzszakos tanároknál ez legtöbb esetben képzőművészeti alkotás. Ilyen alkotó rajzszakos pedagógus *Tóth Rózsa*.

Nem volt rövid és egyivelésű az az út, mely a főiskolán festett portrékísérletektől a mai grafikai lapokig és textilképekig vezet. Tóth Rózsa alig két éve vette kezébe a linóvésőket, késeket, hogy rajzait, vázlatait a sokszorosító grafika sajátos ágába, a linóleummetszet műfajába ültesse át. Ha végiglapozzuk metszeteinek sorát, a fekete-fehér lapok arról árulkodnak, hogy Tóth Rózsa erős és meghatározó szálakkal kötődik a valósághoz: a természet érzékelhető részleteihez, táji élményekhez, virágokhoz, fákhöz, emberekhez, emfőkekhez. Átköltött, átírt lapjain is a valóság felismerhető motívumait rendezti új és harmonikus egységbe. Tónusos rajzi vázlatok után készülnek linóleumba metszett lapjai. Az átköltés, az átrendezés az új műfajág szabályai-törvényei ismeretében és szellemében alakul. Ez a grafikus igazi és nemes feladata: egy élmény-inspirálta vázlatból műalkotást formálni. A tónusokat foltokká, fekete-fehér hálóröndszerré, új minőségű felületté formálni — műalkotást létrehozni. Ez a feladat pontos és cél-

Vizparton

November

tudatos kifejezési szándékot, biztos mesterségbeli tudást és nem kis fantáziát követel. Úgy tartják, hogy a metszőgrafikusok határozott emberek. Hiszen minden mozdulatuknak, vésőjük minden villanásának maradandó nyoma van. Jelek indulatról, vérmérsékletéről, tehetségről, emberről. Műveik: feketék és fehérek határozott foltrendszerei. Alkotásaik: egymással perelő ígenek és nemek, állításokban és tagadásokban születő harmónia szigorú rendje.

A sokszorosító grafika készítője, így Tóth Rózsa is, egyszerre művész és mesterember. Művész, mert művészi produktum megálmodója, az „adott világ varázsaainak mérnöke”, de kézműves mesterember is, amikor maga elé teríti a linoleumot, kezébe veszi a vésőket és késeket, igazítja az éles szerszámokat, nyakig nyomdafestékes és tekeri a lehúzóprés kerekét. E kettősség adja művei nemességét, tartalmasságát, ez ad hitelt lényegremutató mondanivalójuknak. Munkájuk nyomán születik a tenyérben meghúzódo ex-libris és a nagyméretű grafikai lap, környezetünk megszépítői.

Tandy Lajos

Virágok

Leningrádi emlék